

איטש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש יז כסלו תשע"ג: הדלקת נרות: ירושלים 00: תל-אביב: 14: 4: חיפה: 03: 4: מוצאי שבת: ירושלים: 15: 5: תל-אביב: 16: 5: חיפה: 14: 5: ר"ת: 52: 5:

פרשת וישלח

עצה מן הזקנים

ליטול עצה מזקני הדור – חכמי התורה קודם כל פעולה חשובה וגורלית!

נלמד מהפסוק: ויקחו שני בני יעקב (פרק לד-כה)

ו**כתב רש"י (מהמד"ר):** "בניו היו ואעפ"כ נהגו עצמן שמעון ולוי כשאר אנשים שאינם בניו. שלא נטלו עצה ממנו". עכ"ל. ומסתבר שהיה עליהם ליטול עצה מיעקב לא רק מחמת שהוא אביהם, אלא גם מצד היותו זקן שקנה חכמה, כדברי חז"ל (במד"ר שמות-ג): "אימתי ישראל עומדין? כשיש להם זקנים שכל מי שנטול עצה מן הזקנים אנו נכשל".

אמרו חז"ל (קידושין לב:): "אין זקן אלא מי שקנה חכמה". וצ"ב: מדוע מי שקנה חכמה ועדיין הוא צעיר, קרוי "זקן" ואילו בור ועם הארץ, גם אם האריך ימים, אינו קרוי זקן?

נוכל להבין את הדבר במשלו של המגיד מדובנא (אהל יעקב-אמור): משל לשני עניים שהיו מחזרים על הפתחים לקבץ נדבות. אחד מהם היה פזרן וקל-דעת, הוא מיהר להוציא פרוטותיו על זוטות ושטויות ומעולם לא נמצאה ברשותו יותר מפרוטה אחת. לעומתו היה השני חכם הרואה את הנולד וחסך פרוטה לפרוטה. את מאה הפרוטות המיר לשקל, ועשרה שקלים לשטר, וכעבור זמן היה לו רכוש שאיפשר לו לקנות סחורה לסחור בה ולהתעשר.

בזה ההבדל בין החכם לרשע בעולם הזה: שניהם מקבלים את חייהם "בפרוטות" - ברגעי חיים הניתנים בזה אחר זה. החכם ממלא את רגעיו בתורה ובמצוות, ובכך יצטרף רגע לרגע, ושבעה ימים מצטרפים לשבוע. שבוע לחודש והחודשים לשנה וכך טווה ואורג שרשרת של מצוות ומעשים טובים הבונים אותו לתפארת עם כל עתותיו. אבל הרשע בזבז רגעיו וכילה אותם בהבל וריק ולא נשאר לו לעת זיקנותו אלא רגע אחד בלבד - פרוטה אחת דלה וחסרת ערך.

הוא שאמר הכתוב: "ושנות רשעים תקצורנה" (משלי י-כז) כי מכל שנות חייהם לא נותר בידם מאומה "אין זקן אלא זה שקנה חכמה".

"מקור חיים-פי צדיק"...

אשה מאנגליה סבלה מכאבים חזקים סמוך ללב. הרופאים שלא ידעו את מקור הכאב הציעו לה לבצע צילום. ביקש בעלה מאחיו המתגורר בארץ הקודש, שיכנס להגח"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל ויבקש את ברכתו ועיצתו. הורה רבי מרדכי: "אם יעלו הרופאים אפשרות לניתוח, תבצעו את הניתוח מיד בלא להתמהמה!"

בצילום נמצא גידול סמוך ללב, אך הרופאים נחלקו בדעתם אם הניתוח דחוף, או שמא ניתן להמתין. התקשר הבעל לאחיו וביקשו שישאל שוב לעצתו של רבי מרדכי, אולם אחיו ענה לו: "הרי כבר קיבלת את התשובה מראשי".

הניתוח נקבע לליל שבת, ובמוצאי שבת התקשר הבעל לאחיו וסיפר בהתרגשות: "במהלך הניתוח התברר כי חלק מהגידול חדר ללב והתייבש, ואילו היו מעכבים את הניתוח אפילו לזמן מועט, היה הגידול פוגע בשסתום הלב, רח"ל"...

המנתח הנרגש סיפר כי זוהי פעם שלישית בלבד שהוא נתקל בתופעה כזו. בעוד הראשון נפטר בטרם הספיקו לנתחו. השני נפטר על שולחן הניתוחים, והנה במקרה הזה, נותחה החולה בס"ד מבעוד מועד וחייה ניתנו לה לשלל.

יחיד ודורו

"עצתו אמונה"...

מעשה היה בבחור שהגיע עם אביו אל הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א. פניו של הבחור היו עקומות ומעוותות באופן מבהיל ובא לתנות צרתו לפני רבי חיים. שאל אותו רבי חיים: "האם אתה מבטיח שתגדל זקן, לכשתבריא?" הבחור הרהר מעט ואמר: "כן, בלי נדר". אמר לו רבי חיים: "ניכר שההבטחה אמיתית, אם כן אתה תבריא".

ואכן מיד אחרי ההבטחה הבריא הבחור. והסביר רבי חיים את פשר ה"מופת" כי בגמרא (שבת קנב.) מבואר שהדרת הפנים הוא הזקן, וממילא כאשר סילק הבחור את הדרת פניו, נטל ממנו הקב"ה את צורת הפנים, וכשקיבל לחשיב אליו את הדרת פניו, חזרה לו צורת הפנים.

עפ"י דרך שיחה

לנהוג בסבלנות ובנחת עם הזולת ולא בכעס ובהקפדה!

נלמד מהפסוק: "והחריש יעקב עד בואם" (פרק לד-ה)

וכתב הרלב"ג ללמוד מכאן, שראוי לאדם להתאזר בסבלנות ולא ימהר לכעוס על מה שעשו נגדו, אלא להמתין בישוב הדעת, כמו שמצינו אצל יעקב שהחריש עד בואם של בניו מן השדה, כדי שיתיעצו יחדיו מה לעשות.

כח גדול ומופלא יש בו באדם, אשר הרבה גופי תורה והרבה מדות טובות תלויות בו, הוא כח הסבלנות וההבלגה! עם כח עוצמתי זה, אדם יכול לבנות עולמות, ובהעדרו עלול להחריבן. הבלגתו המופלאה של יעקב אבינו נגלית לעינינו ביתר שאת בפרשה הקודמת.

אם נתבונן היטב כיצד נהג יעקב מתחילת כניסתו לבית לבן ועד צאתו, ועד בכלל, נקבל מימד על כוחה של הבלגה, ונלמד לימוד מאלף אקטואלי לכל אדם בכל מצב שנתון בו, מה גודל הרווח הגנוז בהבלגה כזו. ומה גודל ההפסד העלול להווצר בהעדרה של מדה זו. וכפי שהיו רגילים להתריע על כך, תמידין כסדרן, גדולי ישראל לדורותיהם. "שהרי מעשה אבות סימן לבנים".

מהו התכסיס שהביא להצלחתו הגדולה של יעקב אבינו?

ובכן, כאשר פגש יעקב לראשונה את רחל בתו של לבן הצהיר כי אינו חושש מרמאויותיו של לבן שכן "אחיו אני ברמאות". ומה קרה במציאות? רמאויותיו של לבן ניתכו על ראשו של יעקב בזו אחר זו, והיה נראה, בדרך הטבע, כי יעקב חדל אוניס כנגדו וכי הוא הולך להיות מופסד לכל אורך הדרך, ואילו לבן הולך "לחגוג" על חשבון "תמימותו" של יעקב.

והנה ראו זה פלא: בסופה של תקופה מוצא יעקב את עצמו יוצא מבית לבן כשהוא מוקף בשיא ההצלחה שאפשר להעלות על הדעת ואשר באה לידי ביטוי בכל התחומים ובכל המובנים (כמו שנפרט בהמשך), ואילו לבן נוחל מפלה צורבת דוקא במקצוע שכה התמחה בו וכה סמך עליו - "מקצוע הרמאות", כשהוא "מרומה" מיעקב ה"תמים", ואשר באמת זו היתה עיקר זעקת כאבו של לבן כנגד יעקב: "מה עשית ותגנוב את לבבי... למה נחבאת לברוח ותגנוב אותי ולא הגדת לי" ובמלים פשוטות: "היאך הצלחת להערים ולגבור על נוכל כמוני!!" לבן לא האמין שאי-מי יוכל אי-פעם "לגנוב את לבבו!!"

ואנו תמהים ושואלים: היאך באמת הצליח יעקב לחולל כזה מהפך בלתי יאמן [ומהפסוקים אין רמז שהיה כאן נס (שלא כדרך הטבע), אלא רק סייעתא דשמיא שהתלוותה להנהגתו הטבעית של יעקב] ופלא גדול הוא: היאך השיג יעקב את כל זאת?!

התשובה הבלעדית היא: תכסיס אחד בלבד "קטן וצנוע" היה לו ליעקב אבינו, ושמו "הבלגה", והוא שהכריע את כל המערכה לטובתו! הכיצד? נתברר עתה למפרע שכאשר יעקב אמר "אחיו אני ברמאות" [וממילא אנצח], הוא לא התכוון כלל לכאלה רמאויות בזויות ונאלחות כמו של לבן, אלא לאותו תכסיס נאצל רב-עוצמה שבכוחו להמיס ולבטל כעפרא דארעא את יכולתן של כל הרמאויות, וזה כח ה"סבל וההבלגה". וכלשון אמרתו החכמה של הגאון **רבי חיים מוולוז'ין** זצ"ל (באגרותיו): "על ידי מדת הסבלנות משיג האדם רצונו יותר ויותר מאשר על ידי כל תקיפות שבעולם!..."

ע"י סבלנות משיג אדם רצונו יותר מכל תקיפות שבעולם!

נתאר לעצמנו כיצד אדם פשוט מן השורה היה מגיב לרמאויותיו של לבן. דבר ראשון היה מתפרץ בתקיפות, בכעס ובצעקות על לבן היאך העיז לרמותו בהחלפת נשיו, ולבן היה נאלץ להרגיעו "לא יעשה כן במקומינו..." ולהלה לא היה ברירה, הוא הרי מוכרח להשאר בבית לבן. ובהמשך, כשלבן מחליף משכורתו עשרת מונים, המריבות בבית עם חמיו היו רק הולכות וגוברות ביתר שאת, והבית כולו היה כאש להבה! וכמובן גם בני המשפחה משני הצדדים היו עוזרים ושופכים שמן למדורה. ובסופו של יום הצד החלש היה נשאר מרוט כולו בנזק בלתי הפיך. וכולנו יודעים, בסיטואציה הזו, מיהו הצד החלש.

ואולם הבה נתבונן כיצד נהג יעקב אבינו: קודם כל לא מצינו אצלו כל רמז של כעס [כמו "ויחר אף יעקב בלבן"] מלבד הפליאה השקטה [בלשון "ויאמר"] "הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רימיתני" ובהמשך, כשנוכח לראות שלבן מחליף משכורתו בקצב מסחרר, הוא מבליג ושותק! הוא לא מפגין. לא שובת, ואפילו לא מתלונן ובוודאי לא מתווכח על התעריף! עד כדי כך, שאפילו נשיו וכ"ש בניו לא מרגישים ולא יודעים מאומה! ואם לא די בזאת, יעקב ממשיך לעבוד למעבידו "בכל כוחו" בלי שום הוראת היתר לעצמו להתרשל בעבודה... האם מוכרת

הכעס מעניש את עצמו...

סיפר רבינו יוסף חיים מבגדד זצ"ל: מעשה בשני בני אדם שהיו שכנים. אחד מהם היה עשיר מופלג בעל צאן ובקר, ויש לו שדות כרמים, ושולחנו שולחן מלכים ודירתו נאה ומרווחת, אך היה בשרו רזה מאד ותש כח, ואילו שכניו היה בעל מלאכה צורך כסף, ואין לו יכולת לקנות בשר כל לילה, אלא משבת לשבת, וביתו ריקם מן המטלטלים, וכלים ומצעות נאות אין לו, ומקום דירתו בדוחק, כי ביתו צר וקטן, אבל היה בריא גבור כח ושמן בשר ופניו שמחות תמיד.

וישאל השכן העשיר את שכניו העני מדוע אני נראה כך ואתה נראה כך? השיב לו העני: "הסיבה היא מפני שאתה בטבעך כעסן ורגזן הרבה, ועל כן לפחות עשרה פעמים ביום יזדמן לך כעס ורגז עם משרתיך ובני ביתך, והכעס מכחיש בשר האדם ומחליש כח הגוף ומזיקו הרבה.

זאת ועוד: אתה טבעך בעל תאוה וחמדה, וגם יש לך קנאה הרבה, ולכן כל ימך מכאובים, כי תהיה מבולבל וטרוד, רודף אחר הממון, ואי אפשר שתשיג כל תאוותך, ועל כן מוכרח שתהיה תמיד מלא אנחות וצער אשר יכלו בשרך וכוחך, ואיך תהיה לך בריאות הגוף מן המאכל אשר תאכל מאחר כי מדות אלו שיש לך הם מכלים כחך ובשרך, אבל אני מצד טבעי ומזגי נח הרבה, ואין לי כעס ורגז אפילו בדבר שראוי לכעוס בו, וגם יש לי מדת ההסתפקות ושמח בחלקי, ומעט אשר לפני אני רואה אותו הרבה מאד, ואיני מתקנא באחרים מכל דבר, לכן הנני בריא תמיד מכח המנוחה שיש לי".

בן יהודע - קידושין

להשריש את ה"סבלנות"...

סיפר הגה"צ רבי שמואל הומינר זצ"ל: הכרתי בירושלים יהודי מיוחד במדת הסבלנות באופן יוצא מן הכלל שעורר פליאה. פעם שאלתי אותו על כך, איך זכה להגיע לכזאת מדת סבלנות נדירה?

"**השיב** לי אותו יהודי כי בבחרותו למד בישיבת ראדין אצל החפץ חיים, ובאותה תקופה הוא היה ההפך הגמור ממש. הוא היה חסר כל סבלנות... נוח לכעוס וקשה להתרצות. והיה נוהג **החפץ חיים** שכאשר היה מבחין בתלמיד שזקוק לחיזוק באיזה ענין, היה קורא לו ומטייל עמו בסביבת הישיבה ומפליג עמו בשיחת נפש אודות הנקודה בה זקוק הוא לחיזוק ושיפור.

והנה באחד הימים קרא לו החפץ חיים והחל לטייל עמו כמנהגו, ובמשך שעה שלימה שוחח עמו, כאשר כל העת חוזר החפץ חיים שוב ושוב על מלה אחת "סבלנות"..." "סבלנות"..." עד אשר נכנס לו ענין זה של סבלנות בעצמותיו, ומני אז והלאה המשיך להשריש בנפשו מדה זו ולקנותה לנצח באופן נדיר ומעורר פליאה.

מאיר עיני ישראל

לנו כזו סבלנות והבלגה!?

ומה הרווחים שהרוויח יעקב בהבלגתו זו? הנה הן אחת לאחת:

(א) הוא השרה בבית אוריה נוחה ונעימה וזה טוב לכולם ככתוב: "טוב פת חרבה ושלוחה בה מבית מלא זבחי ריב".

(ב) הוא שמר בזה על חינוך טוב ובריאה של ילדיו, בכך שלא עסקו במריבות עם בני לבן שזהו נזק גדול לחינוך, וכבשת אברהם מלוט "אל נא תהי מריבה ביני...".

(ג) כל מה שקיבל יעקב ורכש תמורת עבודתו נותר אצלו. אף שלבן זמם לקחת לעצמו את הכל. לא חשש לעת עתה להשאיר הכל אצל יעקב, משא"כ אם היה רב עמו, היה לוקח הכל מיד.

(ד) עי"י שיעקב העביר על מדותיו ועשה את רצון ה' מתוך אמונה ובטחון בו, קיבל הרבה יותר באופן ניסי. כמבואר בפסוק (פרק לא-יב ובמלבי"ם שם).

(ה) בזה שיעקב שתק והבליג לכל מעללי לבן, הצליח לברוח בבוא העת בלא שלבן יחשוד בו שמסוגל לכך, מה שכמובן לא היה קורה אילו היו רבים. וזהו פירוש הפסוק "על בלי הגיד לו כי בורח הוא" מה שייך "להגיד שבורחים!!" אלא הביאור הוא שבזה עצמו שיעקב הבליג כל השנים ושתק, בזה הוא גנב את לבו של לבן שלא יעלה בדעתו כי מסוגל הוא לברוח אחרי שהתרגל שיעקב הוא תמים ונכנע.

(ו) רק אחרי שרדף לבן אחרי יעקב ובני ביתו התברר לכל בני המשפחה גדול צידקותו של יעקב וגדול רשעותו של לבן על ידי גילוי מפורש משמים מה שלא היה מתגלה אם היו רבים קודם, שאז הבנים היו נותרים עם ב' צדדים, כשצד יעקב גובר אצלם רק מצד ה"אמונה" בצידקת אביהם.

"לעבוד על מדת הסבלנות"...

מספר הגר"י ברגר שליט"א (רב שכונת גני גאולה): ראיתי פעם בישיבת טשיבין את הגאון **רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל** כשהוא עומד ועמל לנקות טיפת דיו זעירה מקצה אצבעו. לא פחות מרבע שעה הוא הקדיש למלאכה. שאלתי אותו: וכי הרב אכן סובר שטיפה כה זעירה נחשבת לחציצה בנטילת ידיים?

הוא חייך והשיב לי כי החזון איש כותב בספרו "אמונה ובטחון" כי כשאדם רוצה לעבוד על מידות, עליו לעשות זאת בדבר מצוה כי אז תהיה לו סייעתא דשמיא. רציני לעבוד על מדת הסבלנות ומצאתי כי עדיף שאעשה זאת בדבר מצוה של הסרת חציצה.

הרחק מחבר רע

להרחיק הבנים והתלמידים מחברים רעים העלולים להשפיע עליהם לרעה!

נלמד מהפסוק: "הצילני נא מיד אחי מיד עשיו" (פרק לב-יב)

מבאר הגאון רבי יוסף דב הלוי סולובייצ'יק זצ"ל (בספרו בית הלוי) כי יעקב אבינו התיירא משני הדברים: גם מפני שפיכות דמים - אם ילחם נגדו, וגם מפני התקרבות יתירה של עשו - אם יכרות עמו ברית שלום. ומכיון ש"גדול המחטיאו יותר מן ההורגו" ביקש קודם כל: "הצילני נא מיד אחי" - מפני אהוותו של זה. ורק אחר כך "מיד עשו". שכן הפחד שצריך להיות מ"עשו" הוא בראש ובראשונה כאשר הוא "אחי" - כשיש עמו קשרי ידידות ואהבה, וככל שיותר נרחק מאהוותו של עשו ונקיים "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי", כן תקטן הסכנה ממנו...

באגרת ששלח הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל למקורבו (הובא בשביבי אור) כתב כדברים האלה: "מאד מאד נחוץ שמירה וזהירות גדולה שלא להיות נגרר אחרי בני הנוער המתרחקים מגבול תורתנו הקדושה, ועיניהם חשכו ולא יוכלו להתבונן במאור תוה"ק, אשר רק היא ממלאת אורה ושמחה בלב האדם הזוכה להחיות את נפשו".

ובאגרת נוספת כתב: "ראה להתחבר עם בעלי כשרון בעלי בינה חכמה ודעת, אבל בתנאי קודם שיהיו יראי השי"ת, אוהבי תורה. תתחכם להתרחק כמטחוי קשת מאלה שפנו עורף ח"ו לתורתנו תורת חיים".

"**שמעתי** כי נמצאים בין בני הישיבה שנתרחקו מתורה ויראת ה', עשה בחכמתך שלא תפגש עמהם בשום דבר כי זה סכנה. הרחק מהם ומכיוצא בהם, ורק אלה שהם בטוחים באין ספק שהם בעלי תורה ובעלי יראה, עמם תדבק ותתחבר".

במכתב שכתב הגאון רבי דוד בהר"ץ זצ"ל (אל חברי הוועידה הארצית - סיון תשי"ד) כתב בזה"ל: "חברים נכבדים אל יהא קל בעיניכם איסור התחברות לרשעים, הנלמד מדברי הנביאים שנאמרו ליהושפט מלך יהודה שכתב עליו (דה"י ב' פ"יז פסוק ג) כי הלך בדרכי דוד, ושלח שרים וכהנים בכל הרי יהודה ללמד תורה לעם. ובשעת המלחמה קרא לפניהם שמעוני האמינו בה' ותאמנו ותצליחו. ונעשו לו נסים שנפלו שונאיהם לפניהם עם רב בלי שום מלחמה, עד כי נפל פחדם על כל ממלכות הארץ. ונאמר עליו (שם יז-ו) ויגבה לבו בדרך ה'. וחז"ל אמרו (כתבות קג:) את חיבתו לתוה"ק ולומדיה עד כשבא ת"ח אליו קם מכסאו וחבקו ונשקו. **בכל** זאת, כשהתחבר לאחאב למען הצל עיר בא"י, יצא נביא אליו ויאמר לו: "הלרשע תעזור ולשונאי ה' תאהב!" (דה"י ב' יט-ב) ויצא עליו בזאת קצף מאת ה' עד שהיה ראוי ליהרג. וכן בהתחברו לאחזיהו להביא זהב מאופיר, ניבא עליו הנביא: "בהתחברך לאחזיהו פרץ ה' את מעשיך" (שם כ-לז).

בריהתו של החפץ חיים...

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל העיד כי החפץ חיים, אף שהיה נזהר עד מאוד בלשונו, כידוע, התבטא במשך ימי חייו בביטוי "ימח שמו" רק על אדם אחד. היה זה על אדם הכהן שהיה ראש כת המשכילים בוילנא. והוסיף רש"י: ברוך השם הדבר נתקיים, ואכן נימח שמו, שהיה הלה מת, ללא שהותיר אחריו זרע של קיימא. (חיכו **ממתקים** - צה)

החפץ חיים הסביר מדוע מצא לנכון להתבטא כך על אדם הכהן. משום שכאשר היה החפץ חיים ילד כבן תשע היה ברוך כשרונות, והכל התפעלו מהתמדתו, הבנתו ועומק עיונו. וכן מתפילותיו ואורחותיו, וניבאו לו שיהיה מגדולי הדור הבא.

שמועות אלו הגיעו לאוזני ראש המשכילים בוילנא, אדם הכהן, והחליט לשים עינו עליו ולהדיחו מדרכי חיים לדרכי מות, אשר כל באיהם לא ישובו. הוא החליט להסיר את לבו מאחרי ה' ולספחו אל עדת הכופרים ההולכים בשרירות לבם.

הוא שוחח עמו בעצמו ושלח אליו שליחים ופיתחו בחלקלקות לשונו ובהבטחות חומריות רבות ושונות.

ואולם הילד בן התשע התאזר באמונת אומן וסרב להטות אוזן לדבריו, וכדי לברוח מהנסיון אף עקר את מושבו לעיר אחרת.

והיה החפץ חיים תמה ואומר: "מילא אדם החוטא לעצמו, ניתן לדונו לכף זכות. יצרו גבר עליו, ומבקש הוא למלא את תאוותו. הן שנינו (אבות ד, ב) "איזהו גיבור הכובש את יצרו". והוא חלש ואינו עומד בנסיון. אולם לשם מה מבקש הוא להחטיא אחרים עמו?"

מילא יהודי מאמין, אני מבין מדוע מבקש הוא לזכות גם אחרים עמו, משום המצוה שבדבר, או כדי לזכות לעולם הבא. אבל הכופר רח"ל, מצהיר שחלילה אין דין ואין דיין, אי"כ לשיטתו, מה יועיל במושכו אחרים ברשתו, לשם מה הוא חוטא וגם מחטיא?! אין זאת אלא שהוא פועל ברשות הסטרא אחרא וחילותיה. וא"כ, בדין הוא שנאמר "ימח שמו" שהרי כל תפילתנו מכוונות לכך שימחו הסטי"א וגדודיה מן העולם, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה.

עפ"י שמושה של תורה

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

רודפי צדקה וחסד!

הרב אברהם דייטש שליט"א, הינו עסקן ציבור ידוע מדרום הארץ. מקום מגוריו בעיירה 'אופקים' (במשך שנים ארוכות זכה לעמוד לימינו של רב המקום, הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל).

בשעתו היה מעורב בסיפור, שממחיש עד כמה מידת החסד טבועה בעם ישראל. ועד כמה שיהודים הינם לא רק 'גומלי חסדים' - אלא 'רודפי חסדים'!

* * *

"תשמע; הוא אומר שהוא יכול לפגוש אותך תוך שעה!"

הרב דייטש נדהם: "אני לא עומד בקצב שלך! האם אין לך טרדות אחרות שאתה מתפנה לטפל בכזו יעילות וזריזות בנושא שלי - ועוד במהלך שהותך וטרדותיך בארצות הברית?!"

לפי תגובתו של איש החסד, ניכר היה שהוא לא מבין את התמיהה.

שכן אחת היא לו אם הוא בארץ או בחו"ל. אחת היא לו אם אלו שעות היום או הלילה. אם יהודי נזקק לסיוע כלשהו הוא תיכף מעמיד את עצמו כל כולו לרשות הזולת, אך לא רק "נגרר" בפעולות ההטבה, אלא "יוזם" דוחף וממריץ.

ואם תמצוי לומר, בדיוק כאן טמון ההבדל בין 'בעל חסד' ל'רודף צדקה וחסד'. 'בעל חסד' הוא כזה שגומל חסדים טובים, אך 'רודף חסד' הוא כזה שמרגיש שהצורך של הזולת הוא הצורך האישי שלו!

אז פלא שעד שלא יסתדרו העניינים הוא עצמו לא יהיה רגוע?!

* * *

קיצורו של דבר. הרב דייטש פגש את העו"ד המומחה. הלה תיכף גייס את כל כישוריו המקצועיים לטיפול בתיק הספציפי עד לסיום הטוב.

כאשר פנה הרב דייטש להעביר לעו"ד את התשלום על מלאכתו הנאמנה שמע להפתעתו את הדברים הבאים: "תראה; איש החסד אמר שיש לו איזו הכרת הטוב כלפיך מלפני כמה שנים, משהו קטן, ולכן גם נושא התשלום כבר סודר..."

במהלך פעילותו הברוכה של הרב דייטש, נזקק פעם לעורך דין מומחה בתחום העיזבונות. כידוע, מומחיותם של עורכי הדין מתפצלת לתחומים שונים ומשונים. לא ראי עו"ד שמתמחה בחוקי הגירה, כעו"ד שמתמחה בדיני עבודה. ולא ראי עו"ד שמתמחה במקרקעין כעו"ד שמתמחה בעיזבונות. חלק גדול מהצלחת הטיפול בפרשיות סבוכות טמונה בכישרון ובסייעתא דשמיא להגיע למומחה הספציפי לאותו תחום / תת תחום.

התקשר הרב דייטש לבעל חסד מסוים, בתקווה שהוא מכיר את האדם הנכון. הוא לא היה בבית אך רעייתו אמרה שהיא תעביר לו את הודעה שהרב דייטש התקשר.

לא חולפים להם שישים דקות והבעל חסד מתקשר. הרב דייטש מתעניין היכן הוא ומקבל תשובה "אני בחו"ל!" הרב דייטש מתפעל ואפילו תמה: "אז מה היה לך דחוף כל כך לחזור אלי?!" הבעל חסד לא יורד לעומק השאלה "מה זה משנה איפה אני. מה אתה צריך?" "אה, אני מחפש עו"ד מומחה לעיזבונות!" "אוהו... דווקא יש לי אחד כזה. תרשום! קוראים לו... מספר הטלפון שלו..."

הרב דייטש רושם את הפרטים בשמחה. סמוך ובטוח שמכאן תצמח בסייעתא דשמיא הישועה. הוא מתפנה לעסוק בעוד כמה מטלות ציבוריות דחופות, אך כבר למחרת מתקשר אליו הבעל חסד מחו"ל: "דיברת אתו כבר?!" "עדיין לא." "אוקיי, דבר אתו כשיהיה לך זמן. בעזרת השם הוא יעניק לך את הטיפול המקצועי והטוב ביותר!"

חולפים עוד יום יומיים ושוב מצלצל הטלפון מחו"ל. "נו

עלון השבוע פרשת וישלח הוקדש לעילוי נשמת
רבי שמואל יצחק בן ר' יום טוב ליפמאן שטרן זצ"ל

נלב"ע יב אב תשע"א

ת. נ. צ. ב. ה.